

APLIKACJE SPRAWDZAJĄCE SPRAWNOŚĆ FUNKCJONOWANIA CZŁOWIEKA POD WPŁYWEM ŚRODKÓW PSYCHOAKTYWNYCH I PSYCHOTROPOWYCH

Legalizacja marihuany w niektórych stanach USA wiąże się z istotnym negatywnym skutkiem, jakim jest wzrost liczby wypadków na drogach z udziałem osób pod wpływem tego narkotyku. Administracja i instytucje badawcze, pomimo kilkunastoletniej już historii szerokiego dostępu do konopi, nadal borykają się z problemem rzetelnej oceny wpływu THC na zdolność prowadzenia pojazdów mechanicznych.

Trudność polega na tym, że samo wykrycie aktywnego składnika cannabis bądź jego metabolitów we krwi czy ślinie nie przekłada się w sposób powtarzalny na poziom obniżenia sprawności danej osoby. Podobnie jest w przypadku innych substancji, np. leków lub nieznanych środków psychoaktywnych.

W tej sytuacji przydatne mogą się okazać aplikacje, które potrafiłyby wskazać ewentualne zaburzenia kognitywno-behawioralne kierowcy. Na Uniwersytecie Columbia trwają prace nad aplikacją na tablety, którą mogłyby wykorzystywać organy ścigania (prawdopodobnie w połączeniu z testami fizjologicznymi) – od kilku lat prowadzone są m.in. testy na symulatorach i torach eksperymentalnych przy użyciu marihuany o różnej zawartości THC i placebo.

Aplikacja taka już istnieje do użytku indywidualnego. Nazywa się **DRUID**, a jej autorem jest **Michael Milburn**, profesor psychologii, specjalista m.in. w zakresie badań ilościowych na Uniwersytecie Massachusetts.

ZASADA DZIAŁANIA aplikacji jest prosta: na podstawie **4 testów** zręcznościowych oceniany jest poziom odstępstwa od wcześniej ustalonej dla użytkownika normy.

Zadania testowe wykorzystują elementy gier wideo:

- koordynacja ręka-oko,
- szybkość podejmowania decyzji,
- wymóg koncentracji,
- działania w rozpraszającym środowisku.

Kolejne zadania są punktowane i ocenia się następujące aspekty:

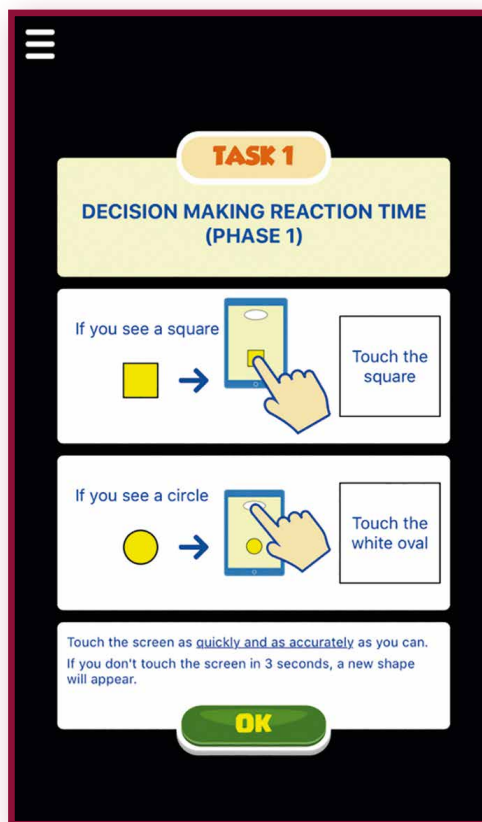
- czas reakcji i poprawność decyzji,
- śledzenie ruchu,
- ocenę upływu czasu,
- i na końcu zdolność utrzymania równowagi.

Ważnym elementem jest **ustalenie normy użytkownika** – poziomu bazowego (baseline) – czyli średniej liczby punktów, jakie zdobywa on bez użycia substancji psychoaktywnych. Punkty wskazują poziom błędu, co oznacza, że niższy wynik jest lepszy. Średni wynik bazowy wynosi ok. 40 punktów.

Na początku używnia aplikacji proponowane jest treningowe przejście przez aplikację, aby zapoznać się z używanymi technikami i właściwie określić indywidualny dla każdego poziom bazowy.

Następnie ustala się normy poprzez kilkakrotne wykonanie już właściwych zadań – aplikacja jako normę przyjmuje uśrednione wyniki 10 ostatnich testów „bazowych”, co oznacza, że w przypadku nabierania wprawy w zadaniach można dostosowywać poziom normy.

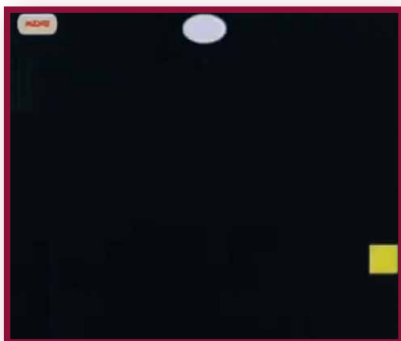
Po ustaleniu normy użytkownik może sprawdzić wpływ substancji na swoją sprawność, przechodząc te same zadania. Aplikacja wskazuje odstępstwo od normy. Zazwyczaj uzyskanie 55 punktów oznacza już stan osłabienia funkcji kognitywnych, taki stan jest porównywalny z posiadaniem 0,8 promila alkoholu we krwi.

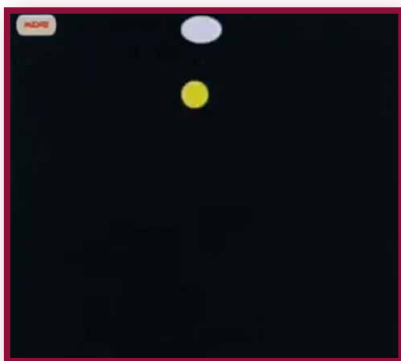
Instrukcja wykonania zadania.

PRZEBIEG TESTU

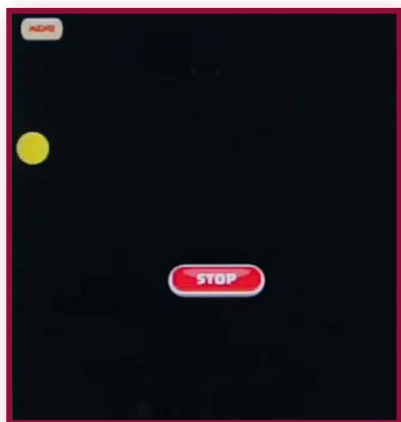
ZADANIE 1. CZAS REAKCJI I PODEJMOWANIE DECYZJI

Na ekranie widnieje stały punkt kontrolny (szary owal), a w przypadkowych miejscach co chwila pojawiają się na pół sekundy figury: koło lub kwadrat. Jeśli pojawił się kwadrat, trzeba go jak najszybciej dotknąć; jeśli koło, należy dotknąć punktu kontrolnego.

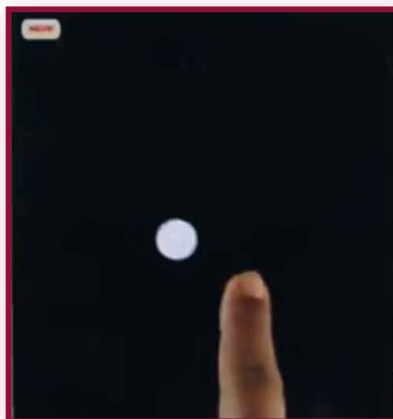

ZADANIE 2. CZAS REAKCJI I OCENA UPŁYWU CZASU

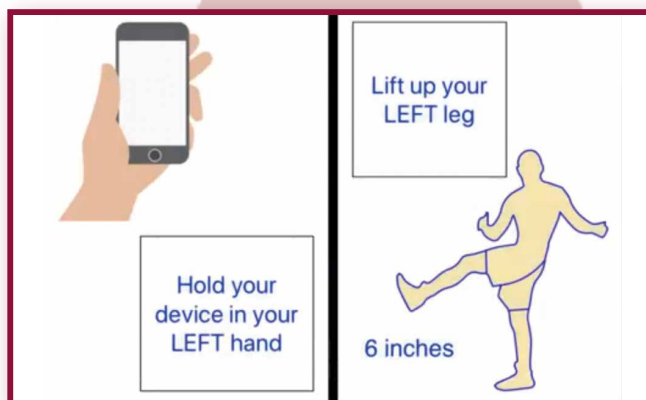
Użytkownik uruchamia zadanie klikając na START, natępnie dotyka ekranu tam, gdzie pojawi się figura. Po upływie 60 sekund należy kliknąć STOP – do użytkownika należy ocena, kiedy ten czas minął.

ZADANIE 3. ŚLEDZENIE RUCHU

Na ekranie pojawia się figura, która zaczyna się poruszać w sposób przypadkowy. Należy podążać za nią palcem.

ZADANIE 4. RÓWNOWAGA

Zadanie wykorzystuje czujnik ruchu w smartfonie/tablecie. Użytkownik staje na 30 sekund na jednej nodze i ma za zadanie jak najstabilniej utrzymać telefon w ręku. Następnie powtarza zadanie na drugiej nodze.

Na stronie aplikacji: www.druidapp.com znajdują się filmy instruktażowe i liczne materiały prasowe. Koszt aplikacji wynosi 1 dolar.

Redakcja

Serwis Informacyjny UZALEŻNIENIA

Wydawca:
Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii
ul. Dereniowa 52/54, 02-776 Warszawa
tel.: 22 641 15 01, fax: 22 641 15 65
e-mail: kbpn@kbpn.gov.pl
www.kbpn.gov.pl

Redaktor naczelny: Piotr Jabłoński
Redaktor prowadzący: Tomasz Kowalewicz
Kolegium redakcyjne: Anna Radomska,
Danuta Muszyńska, Artur Malczewski

Redakcja:
Fundacja PRAESTERNO
ul. Widok 22/30, 00-023 Warszawa
tel.: 22 621 27 98
e-mail: biuro@praesterno.pl
www.praesterno.pl

Egzemplarz bezpłatny
Numery archiwalne na stronie:
www.sin.praesterno.pl